

Miten Perhehoito tukee isiä?

Mielenterveysseuran ex-toiminnanjohtaja **Pirkko Lahti** puhui viisaasti vertaistuesta Perhehoito-lehdessä 1/2015. Hän varoitti vertaistuen mahdollisesta negatiivisesta vaikutuksesta, jos vertaistukija hoidattaakin huomaamattaan itseään tai jos kaikkien ääni ei pääse tasaveroisesti kuulumaan.

Perhehoitoliitto ja Perhehoito-lehti ovat meidän kaikkien liiton jäsenten vertaistuen tarjoaja. Miten lehti ja liitto onnistuu tässä tuon samaisen lehden perusteella?

Kolumnisti **Rintintin** kirjoitti osuvasti sijaisäidin sukupuolittuneista kokemuksista, joihin varmaan moni äiti yhtyi. Isää kehutaan hänen vähäisistä ansioistaan lasten hoidossa, kun samat asiat äidin tekeminä ovat ihan peruskauraa.

”Juuri noinhan se asia on”, voin kuvitella lehden lukijoiden huudahtaneen. Rintintin otti esiin myös perhehoitopiirien naisvaltaisuuden, mutta muisti kuitenkin mainita, että sijaisvanhempien yhdistyksissä on onneksi miespuheenjohtajia.

Miehenä en samaistunut kolumnistin kuvaamiin kokemuksiin juuri lainkaan. Lastemme lähivanhempana jäin jo 1990-luvulla lähes yksin kokemusteni kanssa. Ihailu saattoi tuntua sääliltä, äänen vaatiminen neuvolassa tuntui pelkästään tympeältä ja arjen pyörittäminen ilman perinteen ja kulttuurin tukea äärimmäisen yksinäiseltä ja ristiriitaiselta. Silti kuvittelin, että miesten kuuluikin tehdä tasa-arvoisesti osansa.

Silmäni aukenivat – tai menivät viiruille – kun Hesarissa vähän lapsiani vanhempi kansanedustaja **Lasse Männistö** sanoi isänsä Jukan kuuluneen sukupolveen, jossa miehet eivät lapsia paljon hoitaneet. Missähän todellisuudessa minua muutaman vuoden vanhempi isä-Jukka oikein eli, ajattelin. Mutta ehkä kysymys pitäisikin asettaa toisin päin: missä todellisuudessa minä elin?

Perhehoito-lehteä lukiessani palasin noihin ajatuksiin ja yritin samaistua nykyisiin isiin pienine lapsineen. Minkälaista tukea he saavat Perhehoitoliitosta ja –lehestä? Onko maailma mennyt parempaan suuntaan ja saako Männistön ikäpolvitoveri kansanedustaja **Antti Kaikkonen** vertaisineen tukea sijaisisyydelleen liitosta tai lehteä lukiessaan?

Muutama fakta lehden sivuilta: ansiomerkkejä oli saanut 35 naista ja 33 miestä, mikä kuvastanee sitä, että perhehoito on pariskuntien yhteinen asia ja että aktiivit ovat historian saatossa olleet sekä miehiä että naisia. Rintintin voisi toki päivittää tietonsa yhdistysten puheenjohtajien suhteen, sillä puheenjohtajissa on nyt 13 naista ja 8 miestä.

Rintintinin huomio muusta toiminnasta on tarkempaa, sillä liiton hallituksessa istuu 6 naista ja 1 mies, varajäsenet 3 ovat naisia. Toimistossa on 10 naista, ei yhtään miestä. Kouluttajissa oli 10 naista ja 1 mies. Vertaistukihenkilöissä oli sentään 3 miestä 6 naista kohti. Jos tasa-arvolakia ei rikotakaan, niin ainakin sen henkeä.

Miehenä herkistyy sillekin, että lehdessä ei ole yhtään mieskirjoittajaa, mainosten kuvissa on vain naisia tai tyttöjä ja ikäihmisten perhehoidon määräkin oli kuvattu mummojen kuvilla! Pojat pääsivät toki sarjakuvaan, jossa heidät käsittääkseni esitettiin jonkinlaisina ongelmina tai ainakin hankalina poikkeuksina autoineen ja adhd-oireineen.

Kuulen jo syytöksen, jonka mukaan kyse on vain siitä, että miehet eivät ole aktiivisia. Sama syytös itselleni tutussa liikunta- ja urheilumaailmassa naisia ja tyttöjä kohtaan, on haudattu jo parikymmentä vuotta sitten. Urheilujärjestöt ovatkin naisistuneet kovaa vauhtia, kun ymmärrettiin, että kyse on ensisijaisesti järjestökulttuurista, joka pitää muuttaa kumpaakin sukupuolta kannustavaksi.

Oma vahva oletukseni nimittäin on, että miehet ja isät ovat nyt paljon tasa-arvoisempia kotona ja lastenhoidossa kuin aiemmin. Se näkyy myös yhdistysaktiivisuudessa – naiset pääsevät toimintaan, kun on mies hoitamassa lapsia. Ja miehet ovat myös ymmärtäneet antaa tilaa naisten aktiivisuudelle.

Perhehoitoliitossa, kuten valitettavasti koko sosiaali- ja terveystieteillä eletään menneessä maailmassa, jossa naisilla ei ollut juuri lainkaan valtaa – ja yhtäkkiä onkin kaikki valta. Tosin Perhehoitoliiton hallituksessa vain numeroin 6-1! Nykymiehiä ja –isiä ei saa rankaista isien tai isoisien teoista tai tekemättä jättämisistä.

Järjestöjen pitäisikin tukea juuri sitä marginaalisempaa sukupuolta kaikin mahdollisin keinoin, ettei käy niin kuin Pirkko Lahti varoitti – vertaistuksi ei toimi, jos vain äänekkäimpien näkökulmat pääsevät esille. Onkohan Perhehoitoliitossa tehty riittävästi työtä sen eteen, että miesten ja isien ääni kuuluisi ja että miehetkin saisivat vertaistukea liitosta?

Ex-sijaisiä Arto Tiihonen, Vantaa